

koncesije in zaprl gostilne. To je pomagalo! Danes pa se menda nikdo ne upa, enim trebuštem popu na prste stopiti! — Millionu se m. dr. tudi očita, da je neko šolsko sprizelo sicer slovensko, a na nemški ti-skovini izpolnil. Grozni greh, kajti po mnenju srbofilskih hujskačev je menda nemški jezik na Avstrijskem že prepovedan . . . Najhujši »greh« učitelja Million'a pa je, da je v šoli za red skrbel in od Lenassija nahujskani deci pojasnil, da je v šoli v posvetnih predmetih učitelj gospodar, ne pa kak alkoholčni far . . . Res, kar se v Selah godi, je nebovijoči škandal! Stariši kimajo z glavo, otroci nimajo več spoštovanja do šole, sovraštvo hiti liki strupeni kugi od hiše do hiše. In kdo je vsega tega kriv? Duhovniški hujskači, ki v čnu svojega srca sovra-žijo ljudsko izobrazbo, ki bi imel kmeta najraje vedno bolj neumnega, ker bi ga potem še lažje izkoriščali! Slučaj v Selah bode imel žalostne posledice . . .

Črna (Schwarzenbach). Piše se nam: Dne 31. marca so sklicali naši črnihi shod k Drogenfu. Imel bi priti govornik iz Celovca. Shod je bil naznanjen ob 12. uri popoldne. Otvoril se je pa še le ob 1. uri popoldne. To pa zato, ker ob 12. še ni bilo nobenega poslušalca. In potem se jih je nabralo kakšnih 35 do 40. Naš brihtni Makso Osojnik je otvoril shod in se je kar sam izvolil za predsednika. Potem je dal besedo go-spodu kaplanu, kajti drugega govornika ni bilo, ker se jim je tisti „peštelani“ celovski govornik skujal in ni hotel priti. Menda si je mislil: kaj bom hodil govorit praznim stenam! Gospod kaplan je naglašal, da si morajo sami vzgojiti govornike, da jih ne bo treba vsakokrat „pešte-lati.“ Rekel je med drugim tudi, da njihova stranka nima nobenega cilja na tem svetu, ampak še le na onem svetu. Druge nesreče ni bilo na tem shodu. Mislimo, da so se gospod kaplan lahko prepričali na tem shodu, da se krščansko-socialnega društva ladja potaplja, da beži vse iz nje . . . Pa „Heil!“ Eden, ki je tudi zbežal iz vaše ladje!

Vrba (Velden). Piše se nam z dne 4. aprila: Giftna kača p. d. „Š-Mir“ z našim občinskim zastopom nikdar ni zadovoljna. Skoraj v vsaki številki hoče dopisun tega lažnjivega lista, ka-terega smo že opetovano v tem listu lažnika imenovali, delavne Vrbljane smešiti in njih čast v blato vleči. V zadnji številki svetuje ta cunjna našemu županu, da naj ta z sedanjim občinskim zastopom kmalu red napravi. Duhovniški lump in „Š-Mirov“ dopisun pa se jako moti, ako misli, da bode naš napredni župan v farski rog trobil. Ta črnuh bi imel najraje sledeče osebe v občinskem predstojništvu: Joh. Herzele (vulgo Gorindolole) kot župan; ta možakar namreč niti brati niti pisati ne zna; poleg tega ima še neko drugo napako, v kateri bomo enkrat tudi kaj povedali. Nadalje kot občinske svetov-alce: J. Stolz, ki je bil že dvakrat v norišnici in je stal pod kuratelo, in Marko Šuster, ki toliko moli, da se mu bode menda tudi zme-šalo. Zdaj bi imel črnuh seveda šele 3 in ostalih devet bi si moral zopet iz vrst naprednjakov izbrati. Treba je še omeniti, da gre žena bodo-čega župana Herzele 2 do 3 krat na teden k spovedi in sicer dopoldne k enem fajmostru, popoldne k enem kaplanu in zvečer k enem provizorju, ki je tukaj jako dobro znan. Črnuh si bo včasih paš mislil: Ja, ja, ti šmentana smola! Škoda, da ni več naših mož v Vrbi, ka-teri so že za nebesa pripravljani! . . .

Menihi — neobvezni! Kakor znano, je pri velikem klerikalnem polomu na Koroškem tudi opat samostana Tanzenberg za večjo svoto denarja jamstvo prevzel. Ko se je polom zgodil in so od poštenjaškega opata denar zahtevali, je ta nakrat rekel, da kot menih sploh ne more imeti nobenega premoženja in tudi ne more za ničesar dober stati. Vršile so se tožbe, a tudi najvišje sodišče se je postavilo na to stališče ter je opata oprostil. Seveda, v očeh vseh poš-tenih ljudi je možak vkljub temu obsojen, kajti njegov počenjanje je bilo v tem slučaju naravnost sleparsko. Za naprej pa bode vsakdo vedel, da se menihom in nunam ne sme niti počenega groša posoditi, da njih beseda ne velja prav nič in da so toliko vredni kot drugi — berači!

Znorela je na cesti v Celovcu vpokojena delavka Ana Modrič. Nesrečnico so odpeljali v bolnišnico.

Ukradel je neznan tat fantu Alojzu Zwi-schenberger v Celovcu kolo.

Stekli so se v Celovcu huzarji in cesarski strelci. Več infanteristov je bilo ranjenih.

V zaporu zmešalo se je v Celovcu dimni-karju Francu Tellian.

V tujini umorjen. Daleč od koroške domo-vine, v Argentini (južna Amerika) bil je Jos. Karner iz Celovca umorjen.

Blazni dvjak. Hlapec Franc Jaučki pri Lu-ckenbauru v občini Oberleidenberg je znorel. Zapustil je delo in se pričel okoli potepati. Pri Zollerju v Forstu je razbil več kot 100 šip pri oknih in vratih. Končno so nesrečneža prema-gali in v norišnico odpeljali.

Požig. V Millstattu so zaprli delavca L. Höber. Dolžijo ga, da je v Niederdellachu gospo-darsko poslopje posestnika Pacher zažgal.

Rop. V Št. Vidu napadli so štiri fantje zi-darja Planzotta, ga pretepli in mu oropali 30 K. denarja. Orožniki so roparje hitro vjeli. Imenu-jejo se A. Pondelek, F. Podebnik, L. Lisko in Jos. Streicher. Izročili so jih sodniji.

Požar. V Ebersteinu je pričelo goretí gos-plojje, v katerem se nahajajo tudi sodnijski za-pori. Gasilci so ognju konec napravili.

Za tripoličanske vojake je nabiral neki sle-par pri raznih Italijanih. V Glödnitzu je oslepa-ril žagarja Zamolo za 2 K in mu je poleg tega več denarne vrednosti pokradel. Oj ti laški „patrioti!“

Požar. Pogorelo je v sv. Oswaldu pri Eber-steinu gospodarsko poslopje posestnika Wastian z vso krmo in orodjem. Tudi 4 svinje so zgo-rele. Splošno se govori, da je nekdo nalašč zažgal. Škoda je za 8000 kron, a posestnik je dobro zavarovan.

Pazite na deco! Otroci železničarja Egger pri Kolbincu so se ob železniški progi igrali. Dveletna Marija je prišla pri temu pod vlak. Dobila je tako hude rane, da je morala umreti.

Zaklad. V Bistrici pri Raiblu našel je neki posestnik v stari omari veliki zaklad starega srebrnega, zlatega in papirnatega denarja za več tisoč kron. Papirnati denar danes seveda nima nobene veljave več, za zlato in srebro bode po-sestnik pa že lepe svote dobil. Zaklad je brž-kone pred desetletji njegova mati skrila in po-tem nanj pozabila.

Otroška nesreča. Z roko v „gepelj“-mašino prišel je pri posestniku Krallu v vasi Langedg 11 letni deček Pavel Luzinek. Dečku je roko zlomilo.

Tatvina. Neznani tat je vplomil pri posest-niku Schifferer v Gaisachu in je ukradel okaje-nega mesa za 100 kron.

Napadel je neznanec zvečer v Celovcu neko Pavlino Ogris in ji hotel denar oropati. Slučajno je prišel neki vojak, ki je ženo rešil. Ropar je pobegnul.

Smolo sta imela postopača Turner in Schlei-cher v Celovcu. V zaporu sta namreč namesto vode lug pila. Oba so morali v bolnišnico od-peljati.

Žalostne razmere. Zaradi bede si je hotela žena krojača Finka v Beljaku, mati 9 otrok, življenje vzeti. Pila je jesihovo kislino. Težko ranjeno so odpeljali v bolnišnico.

V zaporu obesil se je v Celovcu lovec 2. kompagnije tamošnega bataljona Jos. Chuculik; bal se je kazni.

Nesreča. Na flosu zadela je na Vrbi delavca Pavla Slotz kap in je padel v vodo, iz katere so mrtvega potegnili.

Po svetu.

Nesreča na vodi. Iz Kaire se poroča, da se je na reki Nil potopil veliki parnik. U t o n i l o je baje okoli 50 oseb. V mestu vlada veliko razburjenje.

Žaloigra. Graščakova žena Skekely v Szath-marju bila je zaradi neke malenkostne zadeve na tri dni zaporu obsojena. To je njenega moža tako razburilo, da ga je zadela kap in je bil takoj mrtev. V obupu si je prerezal tudi njen sin žile in je umrl. Žena se je hotela obesiti, a ljudje so jo še pravočasno rešili.

Blazni čin. Uradnik Freckmann v Hamburgu ustrelil je iz neznanega vzroka na svojo ženo in svoje 3 otroke. Potem je v stanovanju ogenj napravil in končno še sam proti sebi ustrelil. 11 letna hčerka je bila takoj mrtva. Ostala dva otroka in mož pa so smrtonovarno ranjeni.

Ne ubijaj! Župnik pater Imlauf v Luko-witzu se je v pijanosti skregal z naprednim graščakom Bronhom, ker je bil ta družega na-

prednega mišljenja. Končno je udaril župnik graščaka z debelo palico in ga smrtonovarno ranil. Ljudje, glejte na Boga, ne pa na njegovo služabnike!

Velika tatvina. V Parizu ukradli so neznaní tatovi bivšemu mehikanskemu poslaniku de Mier zlatnine in žlahtnih kamenjev za 350.000 frankov.

Mlada samorilca. V Petersburgu sta se zastupila 16 letni realec Speranski in istostara šolarica Dostieski. Imela sta ljubavno razmerje, proti katerem so pa stariši nastopili.

7 oseb zgorelo je pri nekem koncertu v Hondaina na Francoskem. Petrolejska svetilka je padla iz stropa in se razstrelila. Oblike žens-ke so pričele goretí. 20 oseb je hudo ranjenih, 7 pa jih je takoj umrlo.

Očetomorilec. V Parizu ustrelil je sin pro-fesorja Piletta v prepiru svojega lastnega očeta.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140 **ZEFIRE**
Prokop Skorkovsky in sin v Hampolnu na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

Književnost in umetnost.

Časniški katalog. Izvrstno sredstvo za orientiranje na polju časniške reklame je časniški katalog, ki je ravnokar v lastni za-loži anončne ekspedicije J. Rafael, Dunaj, L. Graben 28, izšel. Nova izdaja tega jako priljubljene kataloga se reprezentira v jako fini izpeljavi. Dosedajni format postal je bolj ročne. Katalog bode vsled teh lastnosti, zvanih z drugimi za znanimi, jako rabna knjiga za interese. Firma J. Rafael razpolaga katalog interesen-tom zastoj. Istotako naj interese zahtevajo strokovni proučan zastoj. Tudi daje firma vsa v to stroko spadajoča pojasnila radovoljno.

Zakaj pešajo tu in tam novi vinogradi?

Če se poizveduje po vzrokih semterje vidnega pešanja novih vinogradov, tedaj se zasledijo vedno nap-ake, ki so se napravile bodsi pri obnavljanju ali ki se še vrše pri oskrbi trtnih nasadov. To pešanje torej ne priča, da bi ameriška trta morda ne bila dovolj trpežna, oziroma odporna in amerikaniziranje neuspešno, kakor nekateri mislijo, temveč, vzrok temu pešanju je dejstvo, da se niso pri napravili novih nasadov in pri njih poznejši oskrbi vedno vpoštevali tisti pogoji, ki so potrebni za dober uspeh obnavljanja s pomočjo amerišk-kih trt.

Že pripravljane zemljišča za nov nasad je bilo marsikje pomanjkljivo. Ameriške trte, katere rabimo, imajo sploh, torej tudi če so cepljene, močnejše se raz-vijajoče koreninje in vsled tega tudi bujnejšo rast, kakor evropskeja trta sama za se. Iz tega sledi, da ne zado-stuje ceplenkam tista množina hrane, s katero se je za-dovoljila preje domača trta in ker silijo koreninje ameri-kanskih podlag v širše in globokejšje plasti za živežem, je potrebno zemljo, kjer menimo saditi, primerno globoko rigolati, zrahljati. V plitvo rigolanih zemljah je koreninje v par letih, ko pride na trda tla, zadržano v razvoju in v takih zemljah, posebno če so navrh še subotne, kamenite, trpe kaj rade po suši; vse to pa ovira rast, slabši rodovitost in lahko povzroča časasoma pešanje.

Nadalje je važno in zelo piporočljivo pri rigolanju skrbno pobirati, pokončavati ogrce (črve), kateri so mnogokrat, zlasti v lahkih, peščenih zemljah vzrok, da ni mogoče spraviti novega nasada v enakomerno rast, kajti posamezne, objedene trte vsahnejo prej ali slej in jih treba vedno nadomeščati.

Pešanje novih nasadov pa je lahko tudi posledica nepravilne izbere ameriškanih podlag. Posamezne ameri-kanske vrste uspevajo dobro in trajno le tam, kjer naj-dejo za svojo rast prikladne razmere. Pride ta ali ona ameriška podlaga v zemljo, ki ji ne prija ali samo deloma; tedaj ne razvija vinska trta tiste življenjske moči, ki je potrebna za njen sigurni obstanek ter njeno rodovitost in peša tu hitreje, tam bolj polagoma.

Pri izbiri ameriškanih podlag torej ne zadoštuje samo se ozirati na njihovo odpornost proti trtni uši, ampak tudi na svojstva zemlje, v katero mislimo trte saditi; kajti še tako proti trtni uši odporna ameriška podlaga ne uspeva, ako pride v zemljo, ki ji ne ugaja; nasprotno pa lahko opazujemo, da tudi proti trtni uši manj odporne vrste (kakor n. p. *Solanis*) rastejo prav dovoljno, če pridejo v zemljo, kakoršna zahtevajo.

V tej temeljni točki obnavljanja vinogradov, pa se je svoj čas storilo mnogo napak, dasi nehoté, kajti saditi se je pač čestokrat moralo to, kar je bilo sploh mogoče dobiti; še več pa se je sadilo slabih vrst pod dobrim imenom. Posledice se kažejo sedaj po letih in sicer tembolj, kjer je razen tega še opažati pomanjklji-vost v gojenju in rednem vsakoletnem obdelovanju ter v obrambi proti raznim boleznim ali kjer se še celo pri-družijo vremenske ujme.

V kolikni meri je posameznim ameriškanskim pod-lagam prikladna ta ali ona zemlja, je odvisno od njenih (fizikalčnih) svojstev od njene sestave (v kemičnem oziru) pa tudi od njene lege. Vpoštevatí je torej pri izbiri ameriškanih vrst, oziroma podlag, ali je zemlja vezna (težka) ali rahla, vlažna ali subotna, če je manj ali bolj rodna, kakšno ima lego, barvo i. t. d.